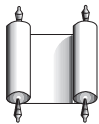

“Laat u dopen!”

De doop
– mijlpaal in het leven van de Christen

Ernst-August Bremicker

deel 4: De doop in de Handelingen ***(praktische voorbeelden en lessen)***

© **Uit het Woord der Waarheid**

Postbus 260; 7120 AG Aalten, Nederland

Tel. 0543 – 47 17 46

E-mail: info@uhwdw.nl; www.uhwdw.nl

Verkrijgbaar als brochure in iets uitgebreidere vorm.

isbn: 978-90-5907-242-8

Praktische voorbeelden (onderwijs uit de Handelingen)

Het Bijbelboek Handelingen laat ons een hele reeks praktische voorbeelden zien. Vele mensen werden in die tijd gedoopt en zo toegevoegd aan het christelijke getuigenis op deze aarde. Mensen maakten een keuze voor het volgen van de Heer Jezus. Uit de vele voorbeelden wil ik er graag vier noemen. Uit deze voorbeelden kunnen we aanwijzingen over de doop afleiden.

1. **Handelingen 2:41:** *“Zij dan die zijn woord aannamen, lieten zich dopen; en er werden op die dag ongeveer drieduizend zielen toegevoegd”.*
2. **Handelingen 8:36-39:** *“En de kamerling zei: Ziedaar water; wat verhindert mij gedoopt te worden? En hij gebood de wagen stil te houden. En zij daalden beiden af in het water, zowel Filippus als de kamerling, en hij doopte hem. En toen zij uit het water waren opgekomen, nam de Geest van de Heer Filippus weg en de kamerling zag hem niet meer, want hij reisde zijn weg met blijdschap”.*
3. **Handelingen 16:33-34:** de overste van de gevangenis in Filippi *“nam hen tot zich in dat uur van de nacht, waste hun striemen af en hij liet zich onmiddellijk dopen, hij en al de zijnen. En hij bracht hen in zijn huis en richtte een tafel aan en hij verheugde zich, dat hij met zijn hele huis tot het geloof in God gekomen was”.*
4. **Handelingen 22:16:** *“Waarom aarzelt gij? Sta op, laat u dopen”.*

Het valt ons op dat de Brieven van het Nieuwe Testament geen enkele aanwijzing geven voor de praktische voltrekking van de doop. Maar we vinden wel voorbeelden in de Handelingen die ons laten zien wat Gods gedachten zijn. Er zijn dus geen concrete richtlijnen (en al helemaal geen geboden en verboden). Maar er zijn voorbeelden die ons een oriëntatie geven. Twee gedachten staan daarbij op de voorgrond als het gaat om de praktijk van het dopen:

1. In de doophandeling zelf is geen verborgen of – erger nog – mystieke kracht opgesloten. Daarom mag de doop ***in alle eenvoud*** worden voltrokken. Wanneer we teveel waarde hechten aan het uiterlijke kader van de doop, lopen we gevaar uit deze handeling meer te maken dan Gods Woord zegt; zo verliezen we de werkelijke zeggingskracht van de doop uit het oog. We vinden in Gods Woord geen enkele aanwijzing voor grote doopceremoniën, overdadige festiviteiten of feestelijke doopkleding.
2. In de doophandeling ligt een diepe geestelijke betekenis. Daarom moet elke doop worden voltrokken op een manier die past bij de Heer en die Hem waardig is. We worden aangespoord “waardig de Heer” te wandelen, en dat mogen we ook toepassen op de doop. De doop vindt ***in alle ernst en waardigheid*** plaats voor het aangezicht van de Heer, Die wij willen navolgen, maar tegelijkertijd ook ***in grote blijdschap***.

Een waterdoop

De christelijke doop is een waterdoop. Deze gedachte is de meesten van ons wel bekend. Het voorbeeld van de kamerling in Handelingen 8 bevestigt dat voor ons. Hij zei: “Ziedaar water!” Het ging dus om een waterloop of vijver waarin hij ondergedompeld kon worden. In elk geval waren het niet maar enkele waterdruppels die Filippus over hem heeft ‘gesprenkeld’. Nee, voor de doop hebben we water nodig, en we volgen Gods Woord nauwkeurig wanneer we de dopeling helemaal onderdompelen. Het is immers een beeld van de dood en de begrafenis.

Geen verantwoordelijkheid van de gemeente

Wanneer we het onderwijs van de Heer Zelf en ook van de apostel Paulus over de doop goed hebben begrepen, zal het ons heel duidelijk zijn dat de doop geen verantwoording is van de plaatselijke gemeente. Daarom laten de Handelingen ons de doop ook steeds zien als een persoonlijke kwestie tussen degene die doopt en degene die gedoopt wordt (de dooper en de dopeling). De doop heeft te maken met de persoonlijke navolging van de Heer Jezus hier op aarde; daarom is de doop de toegang tot het koninkrijk van God. In geen enkel Bijbelgedeelte wordt aangeduid dat de gemeente verantwoordelijk is voor de doop. Nee, het zijn steeds individuele personen die de doop voltrekken en die daarvoor ook *heel persoonlijk verantwoordelijk* zijn.

Het voorbeeld van de kamerling maakt ook dit punt heel duidelijk. Welke gemeente had hier de verantwoording kunnen dragen? Overings: wanneer het gaat om deelname aan de broodbreking (het avondmaal), ligt de kwestie heel anders. Dan gaat het om de *collectieve verantwoording* van de gemeente. Dan beoordeelt de gemeente – volgens de richtlijnen van Gods Woord – wie er kan deelnemen aan de broodbreking. In dat geval kan geen enkele gelovige zich het gezag aanmatigen daarover individueel te beslissen.

Daarmee is ook duidelijk dat de doop geen automatische kwalificatie is voor de deelname aan het avondmaal. Wie gedoopt wordt, neemt niet automatisch deel aan het breken van het brood. Dit zijn twee verschillende dingen die in de Bijbel nergens direct met elkaar worden verbonden.

Natuurlijk spreekt er niets tegen wanneer de andere gelovigen uit die plaats en familieleden en vrienden een doop bijwonen als toeschouwers, en daardoor ook hun blijdschap uiten. Zo’n openlijk zichtbare doop is immers ook een heel goede gelegenheid om een getuigenis af te leggen van ons geloof, en om het evangelie te verkondigen. Daarom is het een geschikt moment om ook ongelovigen uit te nodigen (bijvoorbeeld familieleden, burens, schoolvrienden, collega’s). Maar dat verandert niets aan het feit dat de vraag of iemand al dan niet gedoopt wordt geen zaak is waarover de plaatselijke gemeente beslist.

Samen of alleen?

De voorbeelden in de Handelingen laten ons heel verschillende praktijken rondom de doop zien. In Handelingen 2 zijn er 3000 mensen die op één dag gedoopt worden. In Handelingen 8 is het één enkele persoon, en in Handelingen 10 een compleet huisgezin. Het is dus zeker niet verkeerd wanneer vandaag de dag meer gelovigen zich gelijktijdig laten dopen, wanneer dat zo uitkomt. Het zullen er geen 3000 zijn, maar misschien toch wel een groepje gelovigen. Maar het is even juist om één enkele persoon te dopen; er is geen enkele reden eerst op anderen te wachten. En het is natuurlijk ook een heel bijzondere reden tot blijdschap als een heel gezin besluit zich te laten dopen.

Openlijk of in de huizen?

Als we de verschillende voorbeelden met elkaar vergelijken, zien we dat de doop soms heeft plaatsgevonden in het openbaar, en we vinden andere gevallen waar het eerder een besloten karakter lijkt te hebben. De kamerling werd in openbaar water (een rivier of meertje) gedoopt. De 3000 mensen in Jeruzalem zullen zeker niet in een huis gedoopt zijn, en het ligt dus voor de hand dat anderen hierbij konden toekijken. De doop in Handelingen 16 was – zoals we het vandaag de dag zouden noemen – een ‘gezinsdoop’. Ook de apostel Paulus is zeer waarschijnlijk in een huis gedoopt.

Was de éne manier van doen nu beter dan de andere? Zeker niet. Elke genoemde doop was volledig en ondiscutabel geldig. Uiteindelijk is de doop een kwestie tussen de doper en de dopeling (denk maar aan het voorbeeld van Filippus en de kamerling). Natuurlijk is het mooi wanneer er getuigen aanwezig zijn; het is fijn wanneer vrienden en medegelovigen aan zo’n gebeurtenis deelnemen, maar het is géén Bijbelse voorwaarde.

Eigen wens of oproep?

Is het beter, of is het zelfs onze plicht, te wachten tot een pasbekeerde zelf de wens heeft zich te laten dopen? Of moeten we hem er actief toe aansporen? De voorbeelden uit de begintijd van de Gemeente laten beide mogelijkheden open. De kamerling heeft zelf deze wens geuit, en hoe had Filippus hem daarvan kunnen afhouden? Maar de apostel Paulus werd ertoe aangespoord zich te laten dopen, en dat was maar kort na zijn bekering. Ook de Joden in Handelingen 2 werden er door Petrus heel concreet toe opgeroepen zich te laten dopen.

Beide mogelijkheden staan ons vrij. Het is mooi wanneer een (pas-) bekeerde zelf de wens heeft zich te laten dopen, maar er zijn ook gevallen waarin zo’n jonge gelovige zich nogal passief opstelt. Misschien ook wel omdat sommige jonge gelovigen van nature nogal schuchter zijn; die hebben daarom een extra aansporing nodig. Maar het is natuurlijk wél duidelijk dat we niemand tegen zijn eigen wil mogen dopen. Dat zou in strijd zijn met het Bijbelse onderwijs.

Hij ging zijn weg met blijdschap

Tot slot mogen we elkaar nog herinneren aan een heerlijk gevolg van de doop. De kamerling vervolgde zijn weg *met blijdschap*. Filippus was niet meer bij hem, niemand kon hem meer helpen, en tóch ging hij verder met diepe blijdschap in zijn hart. Hij had bewust gekozen voor de Man van Wie hij in de boekrol van Jesaja had gelezen; zo was er blijdschap in zijn hart gekomen. De overste van de gevangenis in Filippi verheugde zich in zijn God, en deelde deze vreugde met anderen. Wanneer we in ons dagelijkse leven dat verwerklijken wat we in de doop hebben uitgedrukt, dan kunnen we onze weg achter de Heer aan werkelijk gaan met een overvloedige blijdschap en een groot geluk in onze harten.

Samenvattend onthouden we dat de voorbeelden in het Boek Handelingen ons een bepaald kader geven voor de manier waarop we dopen, zonder allerlei praktische details precies voor te schrijven of te verbieden. Binnen dat kader zijn we vrij om te handelen onder de leiding van de Heilige Geest.

De christelijke doop is een waterdoop; ze is iets persoonlijks tussen de doper en de dopeling, en geen verantwoordelijkheid van de plaatselijke gemeente.

En nu?

Welke conclusie willen wij, wil jij, wilt u persoonlijk trekken voor dat wat we in deze brochure hebben geleerd over de christelijke doop? Er zijn drie mogelijkheden:

1. U hebt zich (of: je hebt je) al vele jaren geleden laten dopen. Dan mogen we elkaar moed inspreken, en elkaar ertoe oproepen in ons leven van elke dag datgene te verwerkelijken wat we lang geleden hebben uitgedrukt in de doop, door de Heer Jezus metterdaad trouw te volgen.
2. U (je) bent het eigendom van de Heer Jezus. U weet dat Hij uw Heiland en Redder is. Maar u stelt de doop nog uit, u twijfelt nog. Misschien wilt u liever niet openlijk de kant van de Verworpenen kiezen. Denk er dan aan dat uw Heiland *alles* voor u overhad, Hij heeft Zichzelf voor u overgegeven. En Hij is het Die u heel persoonlijk oproept Hem na te volgen. Doe dan nu die stap en laat openlijk uw keuze voor Hem zien!

Maar misschien denkt u ook dat u nog niet genoeg begrijpt van de betekenis van de doop. Laat u daardoor niet tegenhouden! Gods Woord eist niet eerst een diep inzicht vóór u zich laat dopen! Trouwens: maar heel weinig Christenen hebben werkelijk de diepe betekenis van de doop begrepen op het ogenblik waarop ze zich lieten dopen. Wanneer u werkelijk de Heiland wilt volgen en Hem wilt belijden, dan is dat nu genoeg, en is er verder geen verhindering meer.

3. U (je) moet erkennen dat u de Heer Jezus nog niet eens kent als uw persoonlijke Verlosser. U hebt Hem nog niet in geloof aangenomen. Dat is heel ernstig. Dan moet ik u helaas zeggen dat de doop u niets zal opleveren. Want de doop brengt u niet in de hemel. Maar luister toch alstublieft naar deze oproep: ga vandaag nog in gebed naar Hem toe, erken eerlijk en met een gebroken hart uw zonden voor Hem, en neem Hem aan als uw Verlosser. Rust niet voordat u weet dat het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, ook ú heeft gereinigd van uw zonden; en dat u door het geloof in de Heer Jezus een kind van God bent geworden (1 Joh. 1:6-9; Joh. 1:12). Pas daarna zult u uw Heiland ook als uw Heer kennen en Hem kunnen volgen op aarde.